

ОПШТИНА ПРЊАВОР

БУЏЕТ ЗА ГРАЂАНЕ за 2023. годину

УВОДНА РИЈЕЧ НАЧЕЛНИКА ОПШТИНЕ

Драги суграђани,

У циљу побољшања Ваше информисаности и нивоа транспарентности Општинске управе, представљамо Вам **“Буџет за грађане“** који на једноставан начин приказује како ће се обезбједити и утрошити средства буџета Општине Прњавор у 2023. години.

“Буџет за грађане“ је водич који је намијењен свима који желе да се упознају са процесом буџетирања и активностима које се финансирају из општинског буџета. Полазећи од чињенице да су буџетска средства јавна и да се ради о средствима свих грађана Општине, наша је обавеза да истим располажемо у најбољем интересу локалне заједнице, али и да Вам презентујемо тачне и разумљиве податке о њиховим изворима и плану њиховог утрошка.

Овај документ ће Вам помоћи да разумијете које су то надлежности Општине као јединице локалне самоуправе, и које су то области за које се издавајају средства из општинског буџета. Расподјелу средстава по тим областима отежава чињеница да су захтјеви и очекивања корисника буџетских средстава увијек већи од реалних могућности буџета општине.

“Буџет за грађане“ ће Вам показати и како је тешко одлучити о приоритетима у буџетској потрошњи, као и на који начин Ви као појединци можете бити укључени у процес креирања буџета и тако дати свој допринос квалитетнијем управљању нашем локалном заједницом.

Дарко Томаш

Шта је буџет?

Буџет је план прихода и расхода за једну, обично, календарску годину. Буџети општина у Републици Српској, такође представљају годишњу процјену прихода и расхода. Буџет се припрема на основу Документа оквирног буџета Владе Републике Српске, односно, на основу препорука које Министарство финансија достави свакој локалној заједници. Оно што је најважније, јесте да се буџет планира тако да приходи и расходи буду уравнотежени.

Како се припрема и усваја буџет?

Након утврђивања Нацрта буџета и добијених препорука од Министарства финансија, Скупштина општине се изјашњава о Нацрту буџета. По усвајању истог организује се јавна расправа, након чега је за документ Приједлога буџета потребна сагласност Министарства финансија. По добијању сагласности, Скупштина општине доноси буџет у року који омогућава примјену утврђеног буџета, тј. од 01. јанура за годину на коју се односи буџет. Ако Скупштина општине Прњавор до краја 2022. године не усвоји Буџет за 2023. годину, од 1. јануара 2023. године на снагу ступа привремено финансирање општине Прњавор за период 01.01-31.03.2023. године, и то у висини једне четвртине буџета усвојеног за претходну фискалну годину. *Буџет општине Прњавор за 2023. годину усвојен је 07. децембра 2022. године.*

Право грађана да одлучују о будућности?!

Имајући у виду да је буџет најважнији документ који општина доноси и да од расподеле средстава буџета зависи квалитет живота у локалној заједници, јавна расправа о буџету пружа могућност грађанима да директно одлучују о сопственој будућности. Јавна расправа о буџету се одржава у периоду између Нацрта и Приједлога буџета, на начин да Општинска управа одреди термин одржавања јавне расправе, као и да путем јавног позива обавијести грађане и учини им доступним материјал који се односи на Нацрт буџета. Организација и одржавање јавне расправе приближава грађанима најважнији општински акт, а истовремено је и један од механизма за транспарентнији рад локалне заједнице. Јавна расправа је прилика да грађани утичу на процесе у локалној заједници и да дају свој допринос повећању повјерења између њих и локалне власти.

Како се пуни буџет Општине?

Буџет општине се пуни из прихода утврђених у складу са законом, који се остварују по основу пореза, накнада, такса и других прихода којим се финансирају права и дужности општине. Приходи се дијеле између буџета Републике, локалне заједнице и других корисника, а њихова расподела (припадност) је утврђена законом.

Степен припадности прихода буџету општине

Врста прихода	Приходи који се дијеле (дио који припада општини)	Приходи који 100% припадају општини
Приход од индиректних пореза	коэф.0,027849 (24%)*	
Порез на приход од самосталних дјелатности и порез на лична примања	25%	
Накнаде за промјену намјене пољопривредног земљишта и концесионе накнаде	70%	
Приходи од закупнине земљишта у својини Републике	50%	
Приходи од посебних водних накнада	30%	
Средства за финанс.посебних мјера заштите од пожара	60%	
Одузета имовинска корист и средства добијена од продаје одузетих предмета из надлежности Републичке управе за инспекцијске послове	30%	
Порез на непокретности, административне и комуналне таксе, накнаде (рента, уређивање грађевинског земљишта, комунална накнада, накнада за паркинг простор, накнада за коришћење шума остварена продајом шумских сортимената), и остали приходи као што су грантови, примици од продаје имовине, примљене помоћи и сл.		100%

* Приходи од индиректних пореза се општини Прњавор додјељује уз примјену коефицијента 0,027849 на 24% прихода од индиректних пореза који у расподјели припадне буџетима свих општина и градова у РС.

Обим финансирања надлежности из буџета општине Прњавор

Потпуно	Дјелимично
Опште јавне услуге (рад Општинске управе и Скупштине општине)	Социјална заштита
Просторно планирање и грађење	Здравствена заштита
Стамбено комунална дјелатност (изградња и текуће одржавање путева, мостова, улица, тргова, пјешачких стаза, јавних објеката, итд.)	Образовање
Заједнички комунални послови (јавна расвјета, јавне зелене површине, уређење и чишћење јавних површина у граду, зимска служба, хоризонтална и вертикална сигнализација, итд.)	Пољопривреда
Услуге противпожарне и цивилне заштите	Рекреација, спорт, религија
Култура (ЈУ Центар за културу)	

БУЏЕТСКИ ОКВИР ЗА 2023. ГОДИНУ

Буџетска средства за 2023. годину су планирана у износу од 27.920.000,00 КМ што је за 12,8% или 4.100.000,00 КМ мање у односу на усвојени други ребаланс буџета за 2022. годину. *Треба истаћи, да је до смањења буџетског оквира дошло због смањења пореза на добитке од игара на срећу (лото добитак), због планирања у другом ребалансу буџета трансфера Владе Републике Српске из Програма јавних инвестиција Републике Српске за 2022.г. док у буџету за 2023.г. та средства нису планирана и због смањења примитака од задуживања који су у 2023. години знатно мање планирани у односу на усвојени други ребаланс буџета за 2022. годину.*

СТРУКТУРА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА

Порески приходи: 14.897.000,00 - 53,36%
Непорески приходи: 8.536.600,00 – 30,58%
Трансфери: 1.779.400,00 - 6,37%
Примици за нефинансијску имовину:
 722.000,00 - 2,59%

Примици од задуживања: 1.300.000,00 - 4,66%
Остали примици: 365.000,00 - 1,31%
Расподјела суфицита из ранијег периода: 320.000,00 - 1,15%

Порески приходи су најзначајнији буџетски приходи и чине **53,4%** буџетских средстава. У ове приходе убрајамо: порез на доходак, порез на лична примања и приходе од самосталне дјелатности, порези на имовину (непокретности), приход од индиректних пореза, и порез на добитке од игара на срећу. Контрола наплате пореских прихода је у надлежности Пореске управе РС и Управе за индиректно опорезивање. Приход од индиректних пореза је

највећи буџетски приход, а планиран је у износу од 13.200.000,00 КМ, и представља **49,6%** буџетских средстава (без кредитног задужења).

Непорески приходи су други по величини буџетски приходи и чине **30,6%** буџета. Обухватају: приходе од закупа и ренте, накнаде, таксе и приходе од пружања јавних услуга. Контрола наплате непореских прихода је у надлежности Општинске управе и републичких институција. Најзначајнији непорески приходи су приходи од пружања јавних услуга ЈЗУ Дом здравља, који износе 6.025.100,00 КМ или **70,6%** од укупних непореских прихода.

СТРУКТУРА БУЏЕТСКЕ ПОТРОШЊЕ

Расходи за лична примања: 10.949.800,00
- 39,22%

Расходи за робу и услуге: 3.643.200,00
- 13,05%

Трошкови камата: 335.000,00 - 1,20%

Субвенције: 550.000,00 - 1,97%

Грантови: 1.515.500,00 - 5,43%

Дознаке: 4.272.900,00 - 15,30%

Расходи финанс. између јед. власти:
85.300,00 - 0,31%

Судска рјешења: 152.500,00 - 0,55%

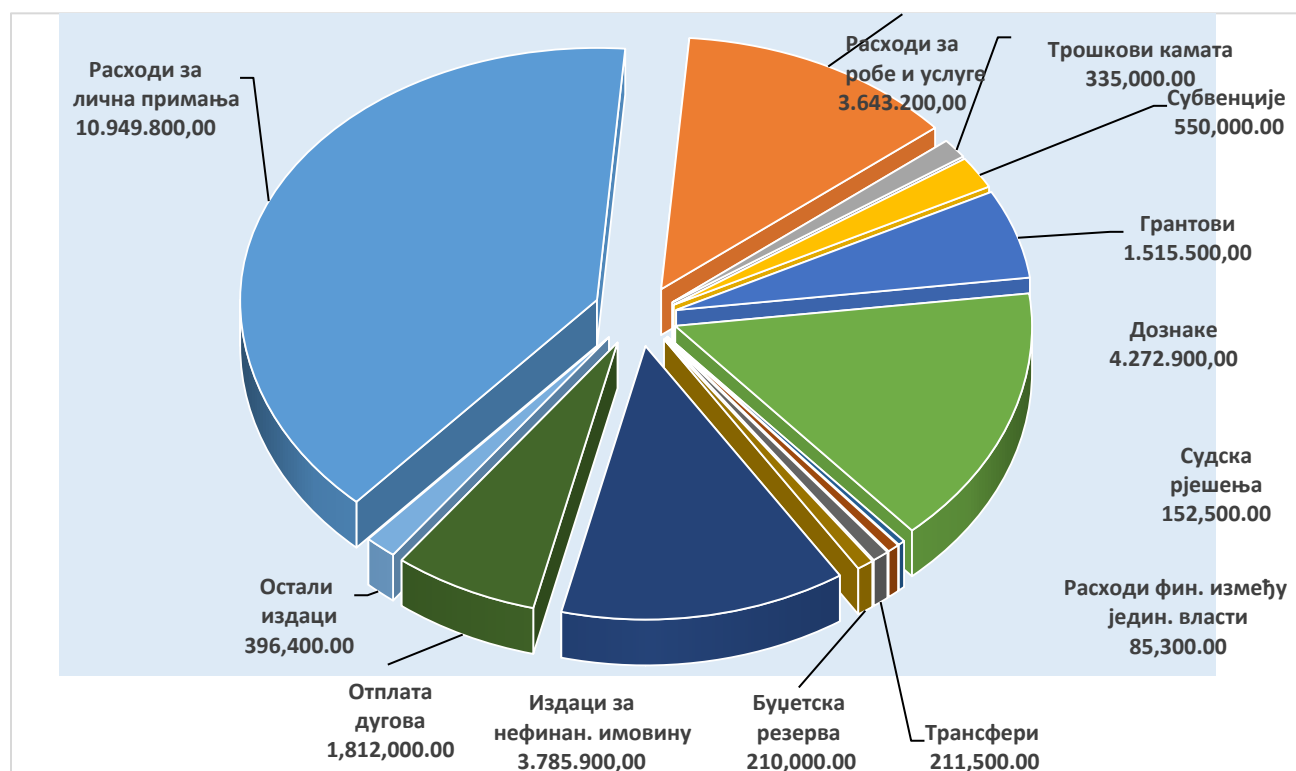
Трансфери: 211.500,00 - 0,76%

Буџетска резерва: 210.000,00 - 0,75%

Издаци за нефинансијску имовину:
3.785.900,00 - 13,56%

Отплата дугова: 1.812.000,00 - 6,49%

Остали издаци: 396.400,00 - 1,42%

Расходи за лична примања су највећи буџетски издатак. Обухватају издатке за лична примања запослених у Општинској управи, ЈУ Центар за социјални рад Прњавор, ЈУ Центар

за културу Прњавор, ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Прњавор и ЈЗУ Дом здравља Прњавор, док се код ЈУ Гимназија Прњавор, ЈУ Центар средњих школа „Иво Андрић“ Прњавор и ЈУ Музичка школа „Константин Бабић“ Прњавор из буџета општине финансирају само трошкови путовања радника на посао и са посла и расходи по основу дневница за службена путовања.

Дознаке чине други по величини буџетски издатак. Обухватају дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују грађанима из буџета општине, односно дознаке извршене по основу социјалне помоћи на рачун штићеника Центра за социјални рад, те на рачун физичких лица по основу стипендија ученика и студената, једнократне помоћи физичким лицима која су у таквом стању социјалне потребе да им је неопходна новчана помоћ, једнократне помоћи за свако рођено дијете, новчане помоћи појединцима из борачке популације, регресирана камата корисницима пољопривредних кредита и др., те дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите (смјештај штићеника Центра за социјални рад у хранитељске породице и установе социјалне заштите).

Расходи по основу коришћења роба и услуга чине трећи по величини буџетски издатак. Ови трошкови се односе на: расходе по основу закупа, расходе по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга, расходе за режијски материјал, расходе за материјал за посебне намјене, расходе за текуће одржавање, расходе по основу путовања и смјештаја, расходе за стручне услуге, расходе за услуге одржавања јавних површина и заштите животне средине и остале неklasификоване расходе. Најзначајнија издвајања у оквиру ове групе расхода су расходи за накнаде одборника и чланова скупштинских комисија (270.000,00 КМ), Програм заједничке комуналне потрошње (622.000,00 КМ), Програм текућег одржавања путева (184.000,00 КМ), трошкови у вези са наплатом паркинга и преноса података видео надзора (177.000,00 КМ), расходи коришћења роба и услуга ЈЗУ Дом здравља (908.100,00 КМ), и друго. За ових 5 врста трошкова планирано је 2.161.100,00 КМ или 59,3% средстава по основу коришћења роба и услуга, а разлика од 40,7% је распоређена на остале трошкове из ове групе расхода за све буџетске кориснике.

ПЛАН КАПИТАЛНИХ УЛАГАЊА ЗА 2023. ГОДИНУ (2.233.000,00 КМ)

I - Капиталне инвестиције из домаћих прихода (833.000,00 КМ)

- Изградња и реконструкција градских улица, путне и канализационе мреже, школских и других објеката, јавне расвјете, и израда и ревизија пројектне документације = 693.000,00 КМ,
- Изградња азила за псе = 100.000,00 КМ,
- Изградња централног споменика и спомен обиљежја = 40.000,00 КМ.

II – Капиталне инвестиције из кредитних средстава (1.300.000,00 КМ)

- Изградња водоводне мреже у МЗ Поточани = 850.000,00 КМ,
- Израда пројекта и почетак радова на водоснабдјевању МЗ Кремна, Кулаши и Поповићи = 250.000,00 КМ,

- Израда пројеката за водоводе мјесних заједница: Доњи Гаљиповци, Чорле, Насеобина Лишња, Бабановци, Хрвањани, Просјек, Мрачај-Отпочиваљка и Орашје – Ново Село = 200.000,00 КМ.

ОТПЛАТА ДУГА ЗА ТЕКУЋУ И НАРЕДНИХ ПЕТ ГОДИНА

Опис	2022. год.	2023. год.	2024. год.	2025. год.	2026. год.	2027. год.
Износ за отплату дуга	1.203.757,94	1.811.049,61	1.810.878,06	1.810.704,24	972.500,11	786.480,54
Коефицијент задужења	7,89	11,88	11,88	11,87	6,38	5,16

*У отплату дуга укључен кредит од 5 мил.КМ чија реализација је започета у 2022.г.

БУЏЕТСКА ПОТРОШЊА ПО КОРИСНИЦИМА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА

Општинска управа: 56,83%

ЈУ Центар за соц. рад: 14,96%

ЈУ Дјечији вртић "Наша радост": 3,68%

ЈЗУ Дом здравља: 21,92%

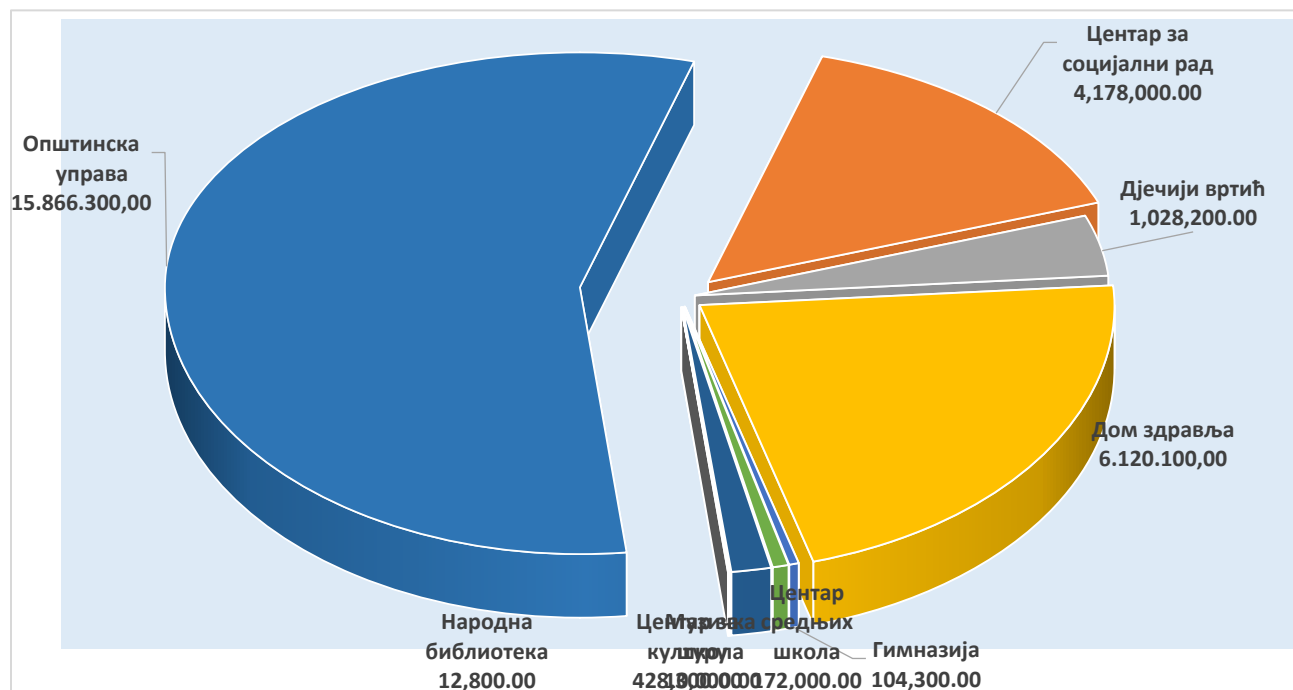
ЈУ Гимназија Прњавор: 0,37%

ЈУ Центар средњих школа "Иво Андрић": 0,62%

ЈУ Центар за културу: 1,53%

ЈУ Народна библиотека: 0,05%

ЈУ Музичка школа „Константин Бабић“: 0,04%

ПРЕГЛЕД БЕСПОВРАТНИХ ДАВАЊА ИЗ БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЗА 2023. г.

Субвенције	550.000,00
Подстицаји пољопривредним произвођачим	550.000,00
Грантови	1.515.500,00
Грант за превоз ђака основних школа	255.000,00
Грант за борачко-инвалидску заштиту	209.000,00
Грант за подстицај и развој спорта	400.000,00
Грант вјерским заједницама	150.000,00
Грант политичким субјектима	34.000,00
Грант удружењима из области културе и осталим удружењима	50.000,00
Грант удружењима националних мањина	25.000,00
Грант за фестивал националних мањина	5.000,00
Грант Дневном центру за дјецу и омладину "Невен"	70.000,00
Грант за помоћ у лијечењу дјецe и младих обољелих од дијабетеса	27.000,00
Грант за пројекат "Старење и здравље"	45.000,00
Грант за вишенамјенске пројекте из Стратегије развоја	27.000,00
Грант сеоским водоводима из намјенских средстава за воде	25.000,00
Грант за пројекат "Помоћ младима кроз старт-уп предузетништво"	30.000,00
Грант за пројекат "Прихвата и интеграције држављана БиХ по Споразуму о реадмисији"	10.000,00
Грант Црвеном крсту	37.500,00
Грант Удружењу пензионера	30.000,00
Грант Удружењу родитеља са четворо и више дјеце	10.000,00
Грант за финансирање "Родитељске куће"	10.000,00
Грант Омладинском центру Прњавор	9.500,00
Грант за пројекат "Омладинска банка"	11.000,00
Грант заједницама етажних власника	20.000,00
Грант Колу српских сестара	6.000,00
Грант СРД Украински цвијет	6.000,00
Грант Општинској организацији слијепих	11.000,00
Грант добровољним ватрогасним друштвима	1.000,00
Грант за инклузију Рома	1.500,00
Дознаке	4.272.900,00
Средства социјалне заштите која се остварује у Центру за социјални рад	3.346.500,00
Средства за стипендије, студентске награде, постдипломце и докторанте	254.800,00
Средства за набавку уџбеника за ученике основних школа	250.000,00
Средства за стипендије дефицитарних занимања које финансира Министарство просвјете и културе	44.000,00
Средства за једнократне новчане помоћи појединцима	80.000,00

Средства за једнократне помоћи за свако рођено дијете	130.000,00
Средства за побољшање демографске ситуације	15.000,00
Средства за санацију штета од елементарних непогода	5.000,00
Средства за субвенције комуналних услуга за социјално угрожене кориснике	35.000,00
Средства за легализацију бесправно изграђених објеката	7.000,00
Средства избјеглим и расељеним лицима за вођење поступка уписивања права својине на изграђеном земљишту	100.000,00
Средства за регресирање камата на пољопривредне кредите	5.000,00
Средства за субвенције закупнине стамбених јединица социјалног становања	600,00
Укупно	6.338.400,00

ОПШТИНА ПРЊАВОР
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ФИНАНСИЈЕ
 Адреса: Карађорђева 2
 Телефон: 051/663-003
 Факс: 051/663-003
 E-mail: fin-prnj@teol.net

